

PROTOCOLUL

Sesiunii a XXVIII-a a Comisiei hidrotehnice româno - ungare

În baza prevederilor «Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind colaborarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor de frontieră», semnat la Budapesta, la 15 septembrie 2003, intrat în vigoare la 17 mai 2004, a avut loc la Mórahalom, pe teritoriul Ungariei, în perioada 20-22 iunie 2017, Sesiunea a XXVIII-a a Comisiei hidrotehnice româno-ungare.

Au participat:

Delegația Părții române:

Simona Olimpia Negru	Împuternicit Guvernamental
Nicolae Bărbieru	Supleant al Împuternicitului Guvernamental
Anna Roman	Secretar pentru ape de frontieră al Comisiei hidrotehnice
Sorin Ionel Rîndașu-Beuran	Șeful Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor
Cristian Ban	Șeful Subcomisie de gospodărirea apelor și hidrometeorologie
Anemari Ciurea	expert
Carmen Mihăilescu	expert
David Csaba	expert

Delegația Părții ungare:

Kovács Péter	Împuternicitul Guvernamental
Bak Sándor	Supleant al Împuternicitului Guvernamental
Nagy Zoltan	Secretar pentru ape de frontieră al Comisiei hidrotehnice
Némethy Tímea	Șeful Subcomisiei de calitate a apei
Bara Sándor	Șeful Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor
Szabó János	Șeful Subcomisiei de gospodărirea apelor și hidrometeorologie

Comisia a stabilit următoarea ordine de zi:

I. Informare asupra îndeplinirii hotărârilor Protocolului Sesiunii a XXVII-a a Comisiei hidrotehnice româno-ungare (denumită în continuare Comisie), semnat la Târgu Mureș, în 22 aprilie 2016.

II. Diverse

I. Informare asupra îndeplinirii hotărârilor Protocolului Sesiunii a XXVII-a a Comisiei.

I.1. Activitatea Subcomisiei de coordonare și dezvoltare a colaborării

I.1.a. Comisia constată:

- Subcomisia a avut o întâlnire la Cluj Napoca, în perioada 22 – 26 mai 2017.
- Subcomisia a analizat procesele verbale ale Subcomisiilor permanente și a constatat că de la Sesiunea a XXVII-a a Comisiei hidrotehnice româno-ungare și până în prezent au fost semnate următoarele procese verbale:
 - a. Procesul verbal al întâlnirii Subcomisiei de gospodărirea apelor și hidrometeorologie, care a avut loc la Mórahalom, în perioada 7-11 noiembrie 2016;
 - b. Procesul verbal al întâlnirii Subcomisiei de calitate a apei, care a avut loc la Băile Felix, în perioada 22-24 noiembrie 2016;
 - c. Procesul verbal al întâlnirii Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor, care a avut loc la Târgu Mureș, în perioada 5-9 decembrie 2016.

Subcomisia a analizat procesele verbale mai sus amintite și propune Comisiei aprobarea acestora, cu excepția anexei nr.7 a Procesului verbal al Subcomisiei de calitate a apei.

- Subcomisia a luat la cunoștință că, în perioada 24-25 aprilie 2017 a avut loc la Oradea, întâlnirea la nivel de experți români și unguri pentru prezentarea *Studiului pentru a analiza efectul acumulărilor Cărand-Răpsig (Teuz) și Tauș (Cigher), în secțiunea de frontieră, în anumite condiții hidrometeorologice.*

Conform Procesului verbal al întâlnirii la nivel de experți, Partea ungară a propus ca Studiul să fie completat cu modelarea viiturilor cu un debit cu probabilitate de 1% pe râurile Cigher și Crișul Alb, suplimentar față de condițiile hidrometeorologice asociate viiturii înregistrate în aprilie 2000. În cazul în care Partea română nu se angajează să facă această analiză, Partea ungară a propus să efectueze calculele propuse în completare, cu condiția transmiterii fișierelor de model (geometrie, hidrologie, parametrii de modelare) și șirurile de debite cu asigurare de 1% a pofilelor caracteristice.

Partea română a analizat propunerea Părții ungare și a comunicat că nu este de acord ca Partea ungară să realizeze completarea studiului pentru un debit cu probabilitate de 1% pe râurile Cigher și Crișul Alb, suplimentar față de condițiile hidrometeorologice asociate viiturii înregistrate în aprilie 2000, acest lucru urmând a fi realizat de către Partea română.

- Subcomisia a continuat analiza stadiului revizuirii Regulamentelor existente în vigoare și finalizarea anexelor Regulamentelor aflate în lucru și a constatat următoarele:
 - **Referitor la „Regulamentul privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria”, Subcomisia constată că:**
 - În cadrul întâlnirii Subcomisiei de gospodărirea apelor și hidrometeorologie, care a avut loc la Mórahalom, în perioada 7-11 noiembrie 2016, Partea română a informat că din

motive tehnice amplasamentul stației hidrometrice Marca de pe râul Barcău, cuprins în anexa nr. 4a a Regulamentului, a fost mutat la podul rutier din localitatea Marca, situat la 1,1 km amonte de vechiul amplasament, iar în acest sens Subcomisia a actualizat anexa nr. 4a a Regulamentului.

Referitor la solicitarea Părții ungare privind includerea în fluxul informațional existent între Părți, a datelor de la stațiile hidrometrice automate, din cadrul proiectului național DESWAT pentru stațiile care figurează în anexa nr. 4a a „Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria”, Subcomisia a convenit completarea anexelor nr. 4a și 4b cu precizări în vederea transmiterii automate a datelor pentru stațiile stabilite. Totodată au convenit că datele transmise de la stațiile automate vor fi furnizate în perioadele în care aceste stații sunt în funcțiune, iar părțile vor utiliza acest tip de date prin asumarea răspunderii utilizatorului.

- Referitor la solicitarea de date a Părții ungare privind oportunitatea introducerii acestora în fluxul de date Subcomisia de gospodărirea apelor și hidrometeorologie a convenit următoarele:

- modificarea anexele nr. 1.b și 1.c ale Regulamentului pentru îmbunătățirea schimbul de date meteorologice în cazul a câtorva stații;

- modificarea anexelor nr. 6.a și 6.b ale Regulamentului pentru creșterea de anticipare al prognozelor hidrologice

- **Referitor la „Regulamentul pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”, Subcomisia constată că:**

În cadrul întâlnirii Subcomisiei de calitate a apei care a avut loc la Băile Felix, în perioada 22 – 24 noiembrie 2016, au fost analizate propunerile Părții ungare de modificare ale anexelor „Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”, predate în cadrul întâlnirii Subcomisiei de calitate a apei din perioada 02 – 06 noiembrie 2015, de la Mórahalom.

În urma analizei prevederilor legislative de către experții Părții române, coroborat cu solicitările Părții ungare, Partea română consideră că, în vederea aprobării Regulamentului, este necesară completarea acestuia în cadrul următoarei întâlniri a Subcomisiei de calitate a apei.

Experții Subcomisiei de calitate a apei a Părții române vor transmite experților Părții ungare prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră până la 1 august 2017 propunerile de modificare a Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară.

Experții Subcomisiei de calitate a apei a Părții ungare vor transmite experților Părții române prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră, până la 1 septembrie 2017, observațiile și propunerile de modificare a Regulamentului, transmise de către Partea română.

- **Referitor la „Regulamentul privind procedura de urmat în vederea prevenirii, combaterii, limitării și controlului efectelor dăunătoare ale poluărilor accidentale periculoase pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”, Subcomisia constată că:**

În datele de identificare ale instituțiilor competente din Ungaria au survenit modificări care au condus la modificarea anexei nr. 2 a Regulamentului.

- **Referitor la continuarea activității de finalizare a anexelor Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă, Subcomisia constată că:**

- În cadrul întâlnirii Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor, care a avut loc la Târgu Mureș în perioada 5-9 decembrie 2016 au fost finalizate, în limba română și maghiară, anexele nr. 1, 2 și 3 ale Regulamentului pentru care au fost convenite și aprobate domeniul de aplicare (râurile Tur, Someș, Crasna, Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb și Mureș).

- Pentru finalizarea anexelor nr. 4, 5 și 6 ale Regulamentului, Subcomisia a convenit realizarea unui model comun de reprezentare care se află în lucru.

Propunerea de anexă nr. 5 a planului de situație transmis de Partea ungară va fi completată de către Partea română cu lucrările de pe râul Barcău și va fi transmisă către Partea ungară prin Secretarul pentru ape de frontieră, până la 15 septembrie 2017.

Propunerea de model va fi discutată la următoarea întâlnire a Subcomisiei și se va definitiva metodologia de realizare a acestuia.

- **Referitor la finalizarea anexelor „Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne”, Subcomisia constată că:**

Subcomisia de apărare împotriva inundațiilor a finalizat în limba română și maghiară anexele nr.1, 2 și 5c ale Regulamentului.

- **Subcomisia a examinat modul de îndeplinire a sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind decontarea cheltuielilor pentru transferul de apă” și a constatat următoarele:**

În legătură cu îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind decontarea cheltuielilor pentru transferul de apă” Subcomisia a constatat că în anul 2016 s-au încheiat contracte pentru prestarea serviciilor specifice de gospodărirea apelor în vederea asigurării transferului de debite și volume de apă, din râul Mureș, în scopul irigației suprafețelor agricole, cu Domeniile Hergheliei SA Mezöhegyes și SC nonprofit de gospodărire a apelor cu răspundere limitată Dombegyházi, în calitate de beneficiari și Administrația Națională „Apele Române” și respectiv Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, în calitate de prestatori de servicii.

În baza contractelor și a documentelor adiționale semnate între Părți, în anul 2016 s-au tranzitat următoarele volume:

Domeniile Hergheliei SA Mezöhegyes	–	732.329 mc în valoare de 6.759,31 €
SC Nonprofit de gospodărire a apelor cu răspundere limitată Dombegyházi	–	1.726.481 mc în valoare de 15.935,42 €
<hr/>		
Total		2.458.810 mc în valoare de 22.694,73 €

Sumele au fost achitate de partea ungară.

Pentru anul 2017, în data de 14 martie 2017 s-a semnat contractul cu Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG) pentru transferul de volume de apă din râul Mureș în scop de irigare conform solicitărilor.

- **În cadrul întâlnirii, a fost întocmit proiectul de text al Protocolului Sesiunii a XXVIII-a a Comisiei cât și anexele acestuia, iar Subcomisia a stabilit detaliile organizatorice ale Sesiunii a XXVIII-a a Comisiei.**

I.1.b. Comisia hotărăște:

- Se aprobă Procesul - verbal al întâlnirii Subcomisiei de coordonare și dezvoltare a colaborării, semnat la Cluj Napoca, în 26 mai 2017.
- Partea română va completa Studiul pentru analiza efectului acumulării Tăuț (Cigher) în secțiunea de frontieră, suplimentar față de condițiile hidrometeorologice asociate viiturii înregistrate în aprilie 2000, cu probabilitate de 1% pe râurile Cigher și Crișul Alb. Rezultatele Studiului vor fi analizate în cadrul unei întâlniri la nivel de experți ce va fi organizată, pe teritoriul ungar, la Gyula, până la următoarea întâlnire a Subcomisiei de apărare împotriva inundații.
- Se aprobă modificarea anexelor nr. 4a și 4b ale „Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, care reprezintă **anexa nr. 1** la prezentul Protocol.
- Se aprobă modificarea anexelor nr. 1b și 1c ale „Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, care reprezintă **anexa nr. 2** la prezentul Protocol.
- Se aprobă modificarea anexelor nr. 6a și 6b ale „Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, care reprezintă **anexa nr. 3** la prezentul Protocol.
- Se aprobă modificarea anexei nr. 2 a „Regulamentul privind procedura de urmat în vederea prevenirii, combaterii, limitării și controlului efectelor dăunătoare ale poluărilor accidentale periculoase pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară” care reprezintă **anexa nr. 4** la prezentul Protocol.
- Se aprobă anexa nr. 1 a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 5** la prezentul Protocol.
- Se aprobă anexa nr. 2 a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 6** la prezentul Protocol.

- Se aprobă anexa nr. 3 a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 7** la prezentul Protocol.
- Se aprobă Procesul verbal al întâlnirii experților, care a avut loc la Oradea, în perioada 24-25 aprilie 2017, care reprezintă **anexa nr. 8** la prezentul Protocol.
- Se aprobă anexa nr. 1 a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 9** la prezentul Protocol.
- Se aprobă anexa nr. 2 a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 10** la prezentul Protocol.
- Se aprobă anexa nr. 5c aferentă teritoriului român a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 11** la prezentul Protocol;
- Se aprobă anexa nr. 5c aferentă teritoriului ungar a Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne, aprobat dar care nu a intrat în vigoare, care reprezintă **anexa nr. 12** la prezentul Protocol;
- Subcomisia va continua analiza Proceselor verbale ale Subcomisiilor permanente.
- Subcomisia va continua activitatea de analiză a stadiului revizuirii Regulamentelor existente și finalizarea anexelor acestora.
- Subcomisia va examina îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind decontarea cheltuielilor pentru transferul de apă”.
- Următoarea întâlnire a Subcomisiei de coordonare și dezvoltare a colaborării va avea loc pe teritoriul Ungariei, în trimestrul IV al anului 2017, sau cel mai târziu în trimestrul I al anului 2018.

I.2. Activitatea Subcomisiei de calitate a apei

I.2.a. Comisia constată:

- Subcomisia a avut o întâlnire la Băile Felix, în perioada 22-24 noiembrie 2016.
- Sarcinile prevăzute în „Regulamentul privind urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară” au fost îndeplinite.

Conform prevederilor „Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară” în vigoare, experții Părților au efectuat în anul 2015, prelevări de probe de apă pe râurile Tur, Someș, Crasna, Ier, Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb și Mureș.

În conformitate cu prevederile art. 5, pct. c) al Regulamentului, în perioada 11 – 14 octombrie 2016 a avut loc analiza rezultatelor de intercomparare a laboratoarelor care participă la supravegherea calității apelor râurilor care formează sau traversează frontiera româno – ungară.

La acțiunea de prelevare au participat 5 laboratoare din România: Cluj, Satu Mare, Tg. Mureș, Arad, Oradea și 2 laboratoare din Ungaria: Debrecen și Szeged.

La întâlnirea organizată în vederea comparării și evaluării rezultatelor au participat 5 laboratoare din România și 1 laborator din Ungaria. Reprezentanții din cadrul Csongrád Megyei Kormányhivatal, „Népegészségügyi Főosztály, Laboratórium Osztály (Szeged), nu s-au prezentat la această întâlnire, absența lor nu a fost anunțată.

În cadrul acțiunii de comparare interlaboratoare toate laboratoarele au obținut calificativul „foarte bine” atât pentru indicatorii chimici cât și pentru indicatorii biologici.

Experții Părților au considerat de comun acord că acțiunea de intercomparare chimică și biologică a laboratoarelor și-a atins scopul.

Experții propun în continuare, ca în cadrul acțiunii de intercomparare, și în viitor, să se pună un accent deosebit pe analiza indicatorilor biologici și micropoluante (anorganici și organici), domenii în dezvoltare continuă în UE și de importanță deosebită ale Directivei Cadru a Apei.

Evaluarea stării calității cursurilor de apă a fost făcută pe baza analizelor fizico-chimice, biologice și bacteriologice efectuate în anul 2015, de către ambele Părți, în conformitate cu art. 9 al Regulamentului în vigoare.

Se păstrează tendința generală de îmbunătățire calitativă a apei râurilor care formează sau traversează frontiera de stat româno-ungară

În conformitate cu prevederile art. 12 al „Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară” a fost realizat un raport de evaluare care cuprinde starea calității apei pe perioada anterioară și evaluarea tendințelor de evoluție a calității apelor fiind luate în calcul valorile medii ale anului analizate cu valoarea medie a perioadei premergătoare de 5 ani.

Având în vedere tendința pe 10 ani, înregistrată în perioadele 2006-2010 și 2011-2015, se poate constata că procentul indicatorilor de calitate a apei care au avut o tendință de îmbunătățire este de 22% față de cei care au avut o tendință de înrăutățire care este de 6%. Astfel, tendința de evoluție a calității apei râurilor care formează sau traversează frontiera de stat româno-ungară, arată o îmbunătățire pentru majoritatea indicatorilor.

- În perioada scursă de la Sesiunea a XXVII-a a Comisiei (Târgu Mureș, 20 – 22 iunie 2016) și până la prezenta Sesiune, nu s-au înregistrat poluări accidentale cu efect transfrontalier în înțelesul „Regulamentului privind procedura de urmat în vederea prevenirii, combaterii, limitării și controlului efectelor dăunătoare ale poluărilor accidentale periculoase pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”.
- Părțile s-au informat reciproc că în prezent nu sunt în derulare proiecte comune care au legătură cu activitatea Subcomisiei.

Experții Părților, în viitor, vor depune toate eforturile pentru propuneri de proiecte cu tematici comune privind protecția calității apelor în vederea accesării de fonduri externe pentru finanțarea acestora.

În cadrul întâlnirii a fost discutat răspunsul Părții române la propunerile Părții ungare de modificare ale anexelor „Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”, predate în cadrul întâlnirii Subcomisiei de calitate a apei din perioada 02 – 06 noiembrie 2015, de la Mórahalom.

În urma analizei prevederilor legislative de către experții Părții române, coroborat cu solicitările Părții ungare, Partea română consideră că, în vederea aprobării Regulamentului, este necesară completarea acestuia în cadrul următoarei întâlniri a Subcomisiei.

Experții Subcomisiei de calitate a apei a Părții române vor transmite experților Părții ungare prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră până la 1 august 2017 propunerile de modificare a Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară.

Experții Subcomisiei de calitate a apei a Părții ungare vor transmite experților Părții române prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră, până la 1 septembrie 2017, observațiile și propunerile de modificare a Regulamentului, transmise de către Partea română.

I.2.b. Comisia hotărăște:

- Se aprobă Procesul-verbal al întâlnirii Subcomisiei, semnat la Băile Felix, la 24 noiembrie 2016, cu excepția anexei nr. 7 a Procesului verbal al Subcomisiei de calitate a apei.
- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”.
- Subcomisia va analiza prevederile Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară după cum urmează:
 - Experții Părții române vor transmite experților Părții ungare prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră, până la 1 septembrie 2017, propunerile de modificare a Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară.
 - Experții Părții ungare vor transmite experților Părții române prin intermediul Secretarului pentru ape de frontieră, până la 30 septembrie 2017, observațiile și propunerile de modificare a Regulamentului, transmise de Partea română
 - Subcomisia va finaliza propunerile de modificare a Regulamentului pentru urmărirea calității apelor pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară la următoare întâlnire.
- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind procedura de urmat în vederea prevenirii, combaterii, limitării și controlului efectelor dăunătoare ale poluărilor accidentale periculoase pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”.

- Părțile se vor informa reciproc în legătură cu proiectele în curs de derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei.
- Următoarea întâlnire a Subcomisiei va avea loc în trimestrul IV al anului 2017, pe teritoriul Ungariei.

I.3. Activitatea Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor

I.3.a. Comisia constată:

- Subcomisia a avut o întâlnire la Târgu Mureș, în perioada 05-09 decembrie 2016.
- Experții Părților au finalizat, în limba română și maghiară, anexele 1, 2 și 3 ale Regulamentului pentru care au fost convenite și aprobate domeniul de aplicare (râurile Tur, Someș, Crasna, Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb și Mureș) și propun aprobarea acestora de către Comisia hidrotehnică româno-ungară.

Experții Părților au convenit finalizarea următoarelor anexe:

- anexa 4 - schema de asamblare a planurilor de situație (scara 1:1.000.000);
- anexa 5 - planurile de situație, cu lucrările enumerate în anexa nr. 2 (scara 1:100.000);
- anexa 6 - profilele longitudinale ale digurilor (scara 1:100.000 și 1:100) cât și secțiunile transversale relevante caracteristice (scara 1:100).

Subcomisia a convenit să fie realizat un model comun de reprezentare și să stabilească legenda luând ca exemplu Planul de situație numărul 5.

Exemplul de reprezentare comun va fi înaintat de către secretarii pentru ape de frontieră șefilor Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor pentru validare și aprobare.

Profilele longitudinale se vor transla în secțiunea de graniță pentru a asigura continuitatea acestora. Părțile vor efectua în comun măsurătoarea pentru marcarea punctelor determinate care asigură continuitatea.

Experții Părților au convenit asupra realizării planurilor și profilelor longitudinale și transversale în format .dwg, .dxf.

Experții Părții române au informat cu privire la demersurile întreprinse în vederea îndeplinirii sarcinilor prevăzute în Procesul-verbal al întâlnirii extraordinare a Împuterniciților Guvernamentali ai Comisiei hidrotehnice româno-ungare, semnat la Gyula, în data de 17 februarie 2016, referitor la elaborarea unui studiu pentru analiza efectului acumulărilor Cărand-Răpsig (r. Teuz) și Tauț (r.Cigher), în secțiunea de frontieră, în anumite condiții hidrometeorologice, respectiv:

- Pregătirea datelor topografice și prelucrarea a peste 300 profile transversale din MDT precum și realizarea a cca 150 profile topobatimetrice noi;
- Pregătirea datelor hidrologice pentru secțiunile necesare modelării corespunzătoare perioadei viiturii din aprilie 2000;

- Finalizarea procedurii de achiziție privind selectarea firmei de consultanță, care va realiza studiul mai sus-menționat.

Experții Părții române au solicitat Părții ungare pentru calibrarea modelului, hidrografele de nivel și debit din aprilie 2000 la stațiile Gyula pe Crișul Alb și la stația Ant pe Crișul Negru precum și datele privind exploatarea barajului Bekes de pe Crișul Dublu. În vederea validării modelului, vor fi analizate și viiturile din decembrie 1995 și martie 2000, pentru stațiile menționate, în măsura în care este posibil.

În acest sens, a fost convenită o întâlnire la nivel de experți pentru continuarea discuțiilor privind prezentarea datelor validate în cadrul *Studiului pentru a analiza efectul acumulărilor Cărand-Răpsig (Teuz) și Tauș (Cigher), în secțiunea de frontieră, în anumite condiții hidrometeorologice*, care a avut loc la Oradea în perioada 25-26 aprilie 2017.

- Subcomisia de apărare împotriva inundațiilor a finalizat, în limba română și maghiară, anexele nr. 1, 2 și 5c ale „Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne” și propun aprobarea acestora de către Comisia hidrotehnică româno-ungară.
- În anul 2016 barajul Bekeș de pe râul Crișul Dublu nu a fost exploatat la nivel ridicat. De aceea nu a fost nevoie de aplicarea „Regulamentului privind regimul de exploatare al barajului Bekeș la nivelul ridicat +510 cm, de pe teritoriul ungar, corelat cu funcționarea stației de pompare Ant de pe teritoriul român”.
- Referitor la analiza îndeplinirii prevederilor cuprinse în „Regulamentul privind decontarea cheltuielilor pentru pompări de ape interne”;

Experții Părților s-au informat reciproc, că de la Sesiunea a XXVII-a a Comisie hidrotehnice româno-ungare și până la prezenta întâlnire, Partea ungară nu a efectuat pompări de ape interne provenite de pe teritoriul României, și ca urmare Partea română nu are de efectuat plăți.

Conform art. 8 al „Regulamentului privind decontarea cheltuielilor pentru pompări de ape interne” referitor la cheltuielile de pompare ape interne, Partea ungară a propus referitor la cheltuielile de pompare ape interne un tarif de 10 euro brut/ 1000 mc.

Experții Părților au convenit că tariful de pompare pentru desecare cuprinde următoarele: cheltuieli cu energia electrică, inclusiv cheltuieli de contractare, cheltuieli de personal, cheltuieli generale și cheltuieli de amortisment.

- Referitor la analiza stadiului de urmărire a funcționării și exploatării acumulării permanente Suplacul de Barcău, experții Părții române au transmis Părții ungare raportul de evaluare a funcționării acumulării permanente Suplacul de Barcău pentru perioada 2011-2015.

Partea ungară a transmis Părții române punctul de vedere cu privire la această informare în luna iunie 2016.

Experții Părților au convenit că exploatarea acumulării permanente Suplacul de Barcău a fost eficientă și au înaintat Împuterniciților Guvernelor, atât raportul de evaluare cât și răspunsul primit de la TIVIZIG

- Experții Părților au efectuat în perioada 06 septembrie - 20 octombrie 2016, examinarea anuală a lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă și de ape interne, din domeniul de aplicare al Acordului, de pe teritoriile celor două țări.

În conformitate cu cele consemnate în procesele verbale întocmite, lucrările de apărare împotriva inundațiilor sunt în stare corespunzătoare.

Totodată, au constat că procesele verbale întocmite cu ocazia acestor examinări, ca formă și conținut, sunt în conformitate cu cele înscrise în anexa nr. 1 a Protocolului Sesiunii a XI-a a Comisiei mixte hidrotehnice româno-ungare.

Experții Părților și-au predat reciproc dările de seamă referitoare la activitatea de apărare împotriva inundațiilor, desfășurată în perioada ce s-a scurs de la ultima verificare.

- Experții Părților s-au informat reciproc în legătură cu proiectele aflate în derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei.

Experții Părții române au informat că nu au proiecte în derulare care au legătură cu activitatea Subcomisiei.

Experții Părții ungare au informat despre următoarele proiecte în curs de derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei:

- „Amenajarea albiei majore pe Tisa inferioară VTT” (KEHOP-1.4.0-15-2015-00003);
- „Readucerea la cota determinantă de proiectare, mărirea gradului de siguranță a liniilor de apărare pe Tisa inferioară” (KEHOP-1.4.0-15-2015-00007);
- „Dezvoltarea și reconstrucția stațiilor de pompare a apelor interne” (KEHOP-1.4.0-15-2015-000011).

Proiectul comun aprobat spre finanțare „Întărirea colaborării în procesul de planificare la nivelul bazinului hidrografic și prevenirea riscului la inundații în scopul îmbunătățirii stării apelor în b.h. Tisa / (JOINTISZA/Strengthening cooperation between river basin management planning and flood risk prevention to enhance the status of waters of the Tisza River Basin)” are legătură cu ambele Părți.

- Experții Părților s-au informat reciproc cu privire la stadiul actual al implementării Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații.

Partea ungară a informat Partea română că datele de inundabilitate ale incintelor sunt disponibile pe pagina web <http://geoportal.vizugy.hu/elontes>.

Partea română a făcut o prezentare despre stadiul implementării Directivei 2007/60/CE cu referire la Planurile de Management al Riscului la Inundații. Partea române a informat Partea ungară că aceste sunt publicate pe adresele de web ale Administrației Naționale „Apele Române” (www.rowater.ro), administrațiilor bazinale de apă și Institutului Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (www.inhga.ro).

Experții Părților au constatat că informările prezentate sunt în concordanță cu prevederile art. 8 al Directivei 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații și cu prevederile Acordului hidrotehnic româno-ungar.

Experții Părților au propus continuarea și în viitor a informării reciproce cu privire la implementarea Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații.

I.3.b Comisia hotărăște:

- Se aprobă Procesul verbal al întâlnirii Subcomisiei, semnat la Târgu-Mureș, la 09 decembrie 2016.
- Pentru cursurile de apă pentru care au fost convenite și aprobate domeniul de aplicare (Tur, Someș, Crasna, Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb și Mureș) Subcomisia de apărare împotriva inundațiilor va continua elaborarea anexelor nr. 4, 5 și 6 ale „Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de cursuri de apă”.
- Să se continue elaborarea anexelor 3, 4, 5a și 5b ale „Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor produse de ape interne”.
- În baza art. 8 din „Regulamentul privind decontarea cheltuielilor pentru pompări de ape interne”, pentru decontarea pompărilor apelor interne, Părțile să pregătească o propunere comună la următoarea întâlnire a Subcomisiei de apărare împotriva inundațiilor.

În cazul în care până la următoarea întâlnire a Subcomisiei se impune necesitatea decontării costurilor privind pomparea apelor interne, condițiile de decontare vor fi stabilite în cadrul unei întâlniri extraordinare a Împuterniciților Guvernamentali.

- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în Regulamentul privind regimul de exploatare a barajului Bekeș la nivel ridicat +510 cm de pe teritoriul ungar, corelat cu funcționarea stației de pompare Ant de pe teritoriul român.
- Să se examineze Procesele verbale ale întâlnirilor de experți pentru verificarea lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor, din anul 2017.
- Experții Părților să se informeze reciproc în legătură cu proiectele aflate în curs de derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei.
- Experții Părților să se informeze reciproc în legătură cu stadiul implementării Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații.

- Următoarea întâlnire a Subcomisiei va avea loc în trimestru IV al anului 2017, pe teritoriul Ungariei.

I.4. Activitatea Subcomisiei de gospodărirea apelor și hidrometeorologie

I.4.a. Comisia constată:

- Subcomisia a avut o întâlnire la Mórahalom, în perioada 07-11 noiembrie 2016.
- Sarcinile prevăzute în „Regulamentul privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria” au fost îndeplinite.

În conformitate cu prevederile art. 12 a Regulamentului, experții Părților au efectuat schimbul de date pentru ape subterane.

În ceea ce privește analizele de calitate, Partea ungară nu a efectuat în anul 2016 măsurători pentru indicatorul ortofosfați, iar la 16 puțuri nu s-au măsurat indicatorii fier, mangan și nitriți. La puțul Gyula nr. k030440482 din cauza lucrărilor din Programul de Îmbunătățire a Calității apei potabile din Dél-Alföld nu s-au efectuat măsurători, iar analizele vor continua în anul 2017.

Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării a fost modificată cu Directiva 2014/80/UE.

În acest sens Subcomisia a constatat că este necesar modificarea anexei nr 7a a Regulamentului, iar propunerea de modificare a anexei va fi elaborată de către Partea ungară și transmisă prin intermediul Secretarilor pentru ape de frontieră până la data de 30 septembrie 2017

- Sarcinile prevăzute în „Regulamentul privind efectuarea de observații hidrometrice sistematice și determinarea în comun a resurselor de apă pe apele de frontieră” au fost îndeplinite.
- Referitor la sarcinile prevăzute în „Regulamentul de colaborare între organele hidrotehnice teritoriale în cazul scurgerii apelor mici (extraordinare) pe râurile din subunitățile hidrografice care formează sau traversează frontiera româno-ungară” experții Părților au constatat că în perioada scursă de la Sesiunea a XXVII-a a Comisei (Târgu Mureș, 20 - 22 iunie 2016) și până la prezenta Sesiune, valorile debitelor nu au scăzut sub valorile debitelor limită (prag) stabilite în anexa Regulamentului, nefiind necesar să se aplice măsurile stabilite în Regulament.
- Schimbul de experiență între experții români și unguri implicați în elaborarea prognozelor hidrologice a continuat în cadrul unei întâlniri care a avut loc la București, 26-28 octombrie 2016.
Experții Părților recomandă continuarea schimbului de experiență într-o întâlnire stabilită la Budapesta, în perioada septembrie-octombrie 2017.
- Referitor la stadiul includerii în fluxul informațional existent între Părți, a datelor din proiectul DESWAT pentru stațiile din anexa 4-a a „Regulamentului privind transmiterea

reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria”, Subcomisia a convenit completarea anexelor 4.a și 4.b a Regulamentului și le propun spre aprobare Comisiei. Totodată au convenit că datele transmise de la stațiile automate vor fi furnizate în perioadele în care aceste stații sunt în funcțiune, iar părțile vor utiliza acest tip de date prin asumarea răspunderii utilizatorului.

- Referitor la realizarea în comun a unui proiect care are ca scop tranzitarea de apă pe canalul Ghepeș Subcomisia a constatat că încă nu au fost identificate posibilități pentru realizarea în comun a unui proiect care are ca scop tranzitarea de apă pe canalul Ghepeș.
- Referitor la continuarea discuțiilor inițiate de către Partea ungară privind concordarea solicitării de date în fluxul de date pe baza prevederilor „Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind colaborarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor de frontieră” și a Regulamentelor anexate aflate în vigoare, Subcomisia a convenit următoarele:
 1. Partea română va transmite prognoze cu anticipare de 3 – 6 zile pentru secțiunile prevăzute în anexa 6.a din Regulament, în situațiile în care prin prognoză se prevede posibilitatea depășirii cotelor de inundație (CI).
 2. Partea ungară va transmite prognoze cu anticipare de 6 zile pentru secțiunile de prognoză din anexa nr. 6.b, din Regulament

Se vor transmite mesaje synop binare (BUFR) orar de la următoarele stații meteorologice:

- din partea română: Arad, Ceahlău Toaca, Deva, Cluj Napoca, Sibiu, Râmnicu Vâlcea, Turnu Severin și Vf. Omu,
- din Partea ungară: Miskolc, Győr, Budapesta, Debrecen, Nagykanizsa, Pecs/Pogany și Szeged.

Pentru creșterea de anticipare a prognozelor hidrologice experții Părților au concordat prin intermediul Secretarilor pentru ape de frontieră propunerile de modificare a anexelor nr. 6.a și 6.b.

Pentru îmbunătățirea schimbul de date meteorologice, în cazul a câtorva stații, Părțile au propus spre aprobare Comisiei hidrotehnice române ungară modificarea anexele nr. 1.b și 1.c, în sensul transmiterii datelor cu frecvență orară.

- Părțile s-au informat reciproc că în prezent nu au proiecte în curs de derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei.
- Experții Părților s-au informat cu privire la stadiul aprobării și raportării către Comisia Europeană a Planurilor de Management actualizate aferente teritoriilor naționale și în concordanță cu obiectivele Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea.

Experții Părților s-au informat reciproc, cu privire la corpurile de apă de suprafață de frontieră și corpurile de apă subterană transfrontaliere cuprinse în Planul Integrat de Management al b.h. Tisa (PMI Tisa) și la stadiul propunerii de proiect JOINTISZA („Strengthening cooperation between river basin management planning and flood risk prevention to enhance

the status of waters of the Tisza River Basin’’), prin care se va realiza actualizarea Planului Integrat de Management al b.h. Tisa.

Experții Părților au propus continuarea informării reciproce, cu privire la corpurile de apă de suprafață de frontieră și corpurile de apă subterană transfrontaliere din P.M.I. al b.h. Tisa, privind stadiul realizării sarcinilor Directivei Cadru Apă (2000/60/EC) aferente realizării Planul de Management Integrat actualizat al b.h. Tisa, pe baza obiectivelor Comisiei Internaționale pentru Fluviul Dunărea (I.C.P.D.R.).

I.4.b. Comisia hotărăște:

- Se aprobă Procesul-verbal al întâlnirii Subcomisiei, semnat la Mórahalom, în 11 noiembrie 2016.
- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria”.
- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul privind efectuarea de observații hidrometrice sistematice și determinarea în comun a resurselor de apă pe cursurile de apă pe apele de frontieră”.
- În conformitate cu prevederile art. 5 al „Regulamentul privind efectuarea de observații hidrometrice sistematice și determinarea în comun a resurselor de apă pe cursurile de apă pe apele de frontieră”, Subcomisia va evalua caracteristicile debitelor multianuale/lunare, anuale maxime și minime pentru anii 2011-2015.
- Să se examineze îndeplinirea sarcinilor cuprinse în „Regulamentul de colaborare între organele hidrotehnice teritoriale în cazul scurgerii apelor mici (extraordnare) pe râurile din subunitățile hidrografice care formează sau traversează frontiera româno-ungară”.
- Să se continue schimbul de experiență între experții români și unguri implicați în elaborarea prognozelor hidrologice. Următoarea întâlnire va avea loc la Budapesta, în perioada septembrie-octombrie 2017.
- Experții Părților să se informeze în legătură cu proiectele aflate în derulare, care au legătură cu activitatea Subcomisiei.
- Experții Părților să se informeze reciproc în legătură cu stadiul implementării Directivei Cadru Apă pentru corpurile de apă de suprafață de frontieră și corpurile de apă subterană transfrontiere și ale obiectivelor Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR).
- Următoarea întâlnire a Subcomisiei va avea loc în trimestrul IV al anului 2017, pe teritoriul Ungariei.

I.5. Întâlnirea Împuterniciților în scopul verificării pe teren a lucrărilor hidrotehnice

În anul 2016 nu a avut loc întâlnirea Împuterniciților cu ocazia verificării comune pe teren a lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor.

I.6. Colaborarea autorităților teritoriale:

I.6.a. Comisia apreciază favorabil colaborarea directă dintre autoritățile hidrotehnice teritoriale ale Părților, desfășurată între cele două Sesiuni, în diferitele domenii ale gospodării apelor care formează sau sunt întretăiate de frontiera de stat.

I.6.b. Comisia hotărăște sprijinirea în continuare a colaborării directe între autoritățile hidrotehnice teritoriale precum și participarea specialiștilor din autoritățile centrale și teritoriale la manifestările din domeniul gospodării apelor, organizate de oricare dintre Părți.

I.7. Examinarea programului lucrărilor noi

I.7.a. Comisia constată:

În perioada de la Sesiunea a XXVII-a a Comisiei (la Târgu Mureș, 20 – 22 iunie 2016) și până la prezenta Sesiune, Partea română, în conformitate cu prevederile „Regulamentului privind procedura de urmat pentru examinarea intervențiilor și proiectelor cu posibil efect transfrontalier”, Părțile nu au transmis, spre avizare, documentații ale unor intervenții cu posibil efect transfrontalier, nefiind cazul.

I.7.b. Comisia hotărăște:

Autoritățile hidrotehnice teritoriale competente trebuie să transmită Comisiei, spre avizare, documentațiile intervențiilor cu posibil efect transfrontier, conform procedurii prevăzute în „Regulamentul privind procedura de urmat pentru examinarea intervențiilor și proiectelor cu posibil efect transfrontalier”.

I.8. Examinarea stadiului de elaborare a proiectelor realizate în domeniul de aplicare al Acordului hidrotehnic cu asistență tehnică sau financiară terță

I.8.a. Comisia constată că, în prezent nu sunt în derulare proiecte comune realizate cu asistență tehnică și financiară terță.

I.8.b. Comisia hotărăște sprijinirea și urmărirea în continuare, cu atenție, a proiectelor care se realizează în domeniul de aplicare a Acordului cu asistență tehnică și financiară terță, cât și a celor din bazinele hidrografice ale Tisei și al Dunării.

I.9. Următoarea întâlnire a Comisiei

Comisia hotărăște că următoarea Sesiune ordinară aferentă anului 2017 să aibă loc pe teritoriul României, în trimestrul IV al anului 2017, sau cel mai târziu în trimestrul I al anului 2018.

II. Diverse.

Punctul de vedere al Părții ungare

- La punctul „Diverse”, Partea ungară așa cum a semnalat-o și anterior, a cerut o informare în legătură cu poluarea râului Arieș, în aprilie 2017, precum și despre încărcarea râului Someș, provocată probabil de apele uzate rezultate de la funcționarea societății UNICARM din Vetiş.
- Partea ungară roagă Partea română să acorde ajutor pentru desființarea încărcărilor asupra râului Someș în secțiunea de frontieră, cu implicarea autorităților abilitate, pentru ca starea ecologică bună a râului să fie realizabilă.
- Partea ungară a informat Partea română, că în legătură cu acest punct de pe Ordinea de zi mai mulți parlamentari din zonă si-au exprimat dorința de participare, dorință sprijinită de Partea ungară, dar Partea română făcând referire la art. 10 al Acordului nu a acceptat.

Punctul de vedere al Părții române

- Referitor la solicitarea de informații transmisă de Partea ungară, privind avaria produsă la sistemul de evacuare de la iazul de decantare Valea Șesei, Județul Alba, și pentru apele uzate neepurate corespunzător provenite de la uzina de prelucrare a cărnii, Unicarm, Județul Satu Mare, Partea română a comunicat că își menține punctele de vedere transmise anterior, prin Împuternicitul Guvernamental al Părții române.
- În ceea ce privește solicitarea Părții ungare privind participarea unor reprezentanți ai Parlamentului ungar la lucrările Comisiei, Partea română a apreciat că în conformitate cu prevederile art.10 alin.2 și alin.10 ale Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind colaborarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor de frontieră, pot participa reprezentanți din sfera puterii executive, parlamentarii fiind reprezentanți ai autorității legislative.
- Acest punct de vedere a fost comunicat Părții ungare, în scris, anterior Sesiunii actuale a Comisiei.

*

*

*

Anexele nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 și 12 fac parte integrantă din prezentul Protocol.

Hotărârile prezentului Protocol vor intra în vigoare după aprobarea lor de către Guvernele celor două state, conform capitolului III, articolul 10, punctul 5 al Acordului.

Odată cu acesta își pierde valabilitatea:

1. Anexele nr 4a și 4b ale Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, intrata în vigoare la data de 1 august 2013;
2. Anexele nr. 1b și 1c ale Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, intrate în vigoare la data de intrata în vigoare la data de 1 august 2013;
3. Anexele nr 6a și 6b ale Regulamentului privind transmiterea reciprocă a datelor și informațiilor meteorologice și hidrologice între România și Ungaria, intrate în vigoare la data de intrata în vigoare la data de 1 august 2013;
4. Anexa 2 a „Regulamentului privind procedura de urmat în vederea prevenirii, combaterii, limitării și controlului efectelor dăunătoare ale poluărilor accidentale periculoase pe râurile care formează sau traversează frontiera româno-ungară”, intrata în vigoare la data de 16 septembrie 2016.

Prezentul Protocol a fost semnat la Mórahalom, la 22 iunie 2017, în câte două exemplare originale, fiecare în limba română și limba maghiară, toate textele fiind egal autentice.

PENTRU PARTEA ROMÂNĂ

PENTRU PARTEA UNGARĂ

Simona Olimpia Negru

Kovács Péter